

BU SAYIMIZDA

"Qazaxıstan Dəmir Yolları Milli Şirkəti" SC-nin nümayəndə heyəti ASCO-da olub

Azərbaycanda səfərdə olan "Qazaxıstan Dəmir Yolları Milli Şirkəti" Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Sauat Muxametbayevič Mınbayevın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-də (ASCO) görüş keçirilib.

Səh. 2

Xanım gəmi sürücüsü Rita Rzaquluyevanın idarə etdiyi gəmi ilə dəniz gəzintisi iştirakçıların yaddaşında xoş izlər buraxıb

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC (ASCO) 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibəti ilə zərif cinsin müxtəlif media qurumlarını təmsil edən 50-dək nümayəndəsinin və Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının xanım tələbələrini iştirakı ilə "Zəfər" gəmisi ilə Bakı buxtasında tur təşkil edib.

Səh. 3

Gəmiçiliyin inkişafında yeni-yeni nailiyyətlər qazanılır

Strateji ticari-iqtisadi dəhlizlərin qovuşduğu məkanlardan biri olan Azərbaycanın tranzit potensialının gücləndirilməsi istiqamətində mühüm layihələr həyata keçirilir.

Səh. 4

"Peşəkar karyera inkişafı və imkanları"

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında tələbələr üçün ASCO sədrinin müşaviri, uzun illər dənizdə çalışan, tanınmış kapitan Titos Giannakakisın iştirakı ilə "Peşəkar karyera inkişafı və imkanları" mövzusunda həsr olunmuş seminar keçirilib.

50-dək tələbənin iştirak etdiyi seminarda karyera inkişafı və imkanları sahəsində dünyanın qabaqcıl dənizçilik şirkətləri və ali təhsil müəssisələrindəki mövcud təcrübə barədə geniş məlumat verilib.

Səh. 5

"Şah İsmayıl Xətai" tankeri əsaslı təmirdən sonra yenidən neft və neft məhsullarının daşınmasına cəlb olunub

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin (ASCO) Dəniz Nəqliyyat Donanmasına məxsus "Şah İsmayıl Xətai" tankerinin əsaslı təmiri başa çatıb.

"Ziğ" Gəmi Təmiri və Tikintisi Zavodunda aparılan təmir işləri qısa müddətdə və yüksək keyfiyyətlə həyata keçirilib.

Səh. 6

Yelkənçilərimiz Omandan qələbə ilə qayıdılar

Azərbaycan Yelkənli İdman Federasiyasının yığma komandası Omandan 2019-cu il üçün "Optimist" və "Laser" sinifləri üzrə təşkil olunan yarışda iştirak edəblər.

Səh. 8

Cənub Qaz Dəhlizi ümumi marağımızı əks etdirən və qarşılıqlı surətdə əhəmiyyətli layihədir. Bu, Azərbaycanın 1994-cü ildə təməli qoyulmuş enerji strategiyasının tərkib hissəsidir. O zaman Azərbaycan nəhəng "Azəri-Çıraq-Günəşli" neft yatağı ilə bağlı beynəlxalq neft şirkətlərindən ibarət konsorsiumla müqavilə imzaladı. Bu, bizim beynəlxalq enerji şirkətləri ilə əməkdaşlığımızın başlanğıcı idi. O vaxt Azərbaycan öz təbii resurslarını beynəlxalq əməkdaşlıq üçün açılan etdi. İlk dəfə beynəlxalq sərmayələr Xəzər dənizinə yatırıldı və 1994-cü il, əslində, Azərbaycanın inkişafı baxımından da dönüş nöqtəsi oldu. Azərbaycan o zaman yalnız üç il idi ki, gənc müstəqil dövlət idi və iqtisadi vəziyyət çox çətin idi. Ölkəni xarici sərmayə üçün açaraq biz milyardlarla dollarlıq sərmayə cəlb edə bildik. On minlərlə yeni iş yerləri açıldı, Azərbaycanın münbit sərmayə mühitə malik dövlət olduğunu nümayiş etdirdik. Bunun nəticəsində neftdən gələn gəlirləri iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və müasir infrastrukturun yaradılmasına yönəlddik. Bu gün isə biz artıq qeyri-neft sektorunun inkişafına diqqət yetiririk. Bu, bizim üçün prioritetdir. Ancaq enerji sektoru bundan sonra da Azərbaycanın iqtisadiyyatının aparıcı sahəsi və regional əməkdaşlığın mühüm komponentlərindən biri olacaqdır.

1996-cı ildə "Şahdəniz" qaz yatağı ilə bağlı müqavilə imzalanmışdır ki, həmin yataq Cənub Qaz Dəhlizinin əsas resurs mənbəsidir. Ümidvaram ki, bu, yeganə mənbə olmayacaq, ancaq hazırda bu, belədir. Bu, nəhəng bir qaz yatağıdır və onun təbii ehtiyatları artıq hasil və ixrac olunur.

Bizim enerji sahəsinin xronologiyasına nəzər salsaq görərik ki, tədricən məqsədimizə çatmışıq. Məqsəd enerji resurslarının nəqlinin şaxələndirilməsi və bunun üçün müasir infrastrukturun yaradılması idi. Bu baxımdan 1990-cı illərin sonunda Xəzər və Qara dənizləri birləşdirən Bakı-Supsa neft kəmərinin istifadəyə verilməsi enerji resurslarının nəqli və şaxələndirilməsi baxımından vacib məsələ idi. Daha sonra 2006-cı ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan kəməri istifadəyə

verildi. Bu, tarixi hadisə idi. Bu nəhəng layihə sayəsində şirkətlər daha çox sərmayə qoymaq və daha çox neft çıxarmaq imkanı əldə etdi. Biz isə ixracımızı mümkün qədər artırdıq və bu gün Bakı-Tbilisi-Ceyhan vasitəsilə digər ölkələrə də neft nəql edilir.

Azərbaycan neft ehtiyatlarının nəqli baxımından vacib tranzit ölkədir və əlbəttə ki, Azərbaycanın regiondakı rolu artmaqdadır. 2007-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin açılışı oldu və ilk dəfə olaraq Azərbaycan beynəlxalq bazarlara təbii qaz nəql edən dövlətə çevrildi. Çünki o vaxta qədər biz təbii qazı idxal edirdik. Yəni, biz əsas enerji layihəsi olan Cənub Qaz Dəhlizi istiqamətində davamlı olaraq irəliləmişik və bu gün bu layihənin icrası artıq reallıqdır. Xatırlayım ki, 2012-ci ildə Azərbaycan və Türkiyə TANAP layihəsi ilə bağlı müqavilə imzaladı və bu, Cənub Qaz Dəhlizinin baş

langiç nöqtəsi idi. Bir il sonra, 2013-cü ildə "Şahdəniz-2" layihəsi üzrə sərmayə qərarı qəbul edildi və eyni ildə Trans-Adriatik boru kəməri TANAP-in davamı olaraq seçildi. Bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, biz tərəfdaşlarımızla sıx əməkdaşlıq edirik. Biz vahid komanda şəklində çalışmağımız nəticəsində uğurdan bəhs edə bilərik...

Əlbəttə ki, enerji əməkdaşlığı layihələri digər sahələrdəki əməkdaşlıqda da çox mühüm rol oynayır. Mən xüsusilə nəqliyyatı qeyd edərdim. Bu gün Azərbaycan Avrasiyanın nəqliyyat mərkəzinə çevrilir. Şərqi-Qərbi, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri bizim ölkəmizin ərazisindən keçir. Biz müasir nəqliyyat infrastrukturuna böyük həcmdə investisiya yatırıbmış. Bakı dəniz limanı, Avropa ilə Asiyanı birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars dəniz yolu, magistral yollar, Xəzər dəniz gəmiçiliyi, hava limanları - bütün bun-

lar bizim neft və qaz satışından əldə etdiyimiz gəlirlər sayəsində mümkün olub. Beləliklə, biz gəlirləri əlavə gəlir götürəcək və ümumi işə xidmət edəcək sektorlara yönəltmişik. Çünki nəqliyyat layihələri, eləcə də enerji layihələri ölkələri birləşdirir. Ölkələr əlaqəli, qarşılıqlı şəkildə bir-birindən asılı olurlar və hər kəs mənfəət əldə edir. Ona görə də biz enerji təhlükəsizliyi layihələrinin faydasını digər sahələrdə görürük.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

(Prezident İlham Əliyevin fevralın 20-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin bəşinci toplantısındakı nitqindən)

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında Azərbaycan Respublikası və Türkmənistan ərazilərindən keçməklə həyata keçirilən beynəlxalq daşımalar iştirakçıları üçün viza rejiminin sadələşdirilməsi haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında Azərbaycan Respublikası və Türkmənistan ərazilərindən keçməklə həyata

keçirilən beynəlxalq daşımalar iştirakçıları üçün viza rejiminin sadələşdirilməsi haqqında" 2018-ci il noyabrın 22-də Aşqabad şəhərində imzalanmış Saziş təs-

diq edilsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 fevral 2019-cu il.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında nəqliyyat, tranzit və logistika məsələləri üzrə Azərbaycan-Türkmənistan Birgə Komissiyasının yaradılması haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında nəqliyyat, tranzit və logistika məsələləri üzrə Azərbaycan-Türkmənistan Birgə Komis-

siyasının yaradılması haqqında" 2018-ci il noyabrın 22-də Aşqabad şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 12 fevral 2019-cu il.

BELƏ DEYİRLƏR: YENƏ YAZ GƏLİR...

"Novruz bayramı Azərbaycan xalqının ən əziz və sevimli bayramlarından biridir. Əsrlər boyu xalqımız bu bayramı qeyd etmişdir. Ancaq müstəqillik dövründə bu bayram rəsmi şəkildə qeyd olunur. Azərbaycan xalqı Novruz bayramına ən hərəkətli münasibət bəsləyir, o bizim üçün ən başlıca, ən gözəl bayramdır...Ailə dəyərləri, bizim milli-mənəvi dəyərlərimiz, ənənələrimiz, bizim milli mədəniyyətimiz, tariximiz - bütün bunlar Azərbaycan xalqını qorumuşdur. Uzun illər, əsrlər boyu biz başqa ölkələrin tərkibində yaşamışıq. Ancaq milli xüsusiyyətlərimizi itirməmişik. Assimilyasiyaya düşməmişik, öz dilimizi, adət-ənənələrimizi, milli bayramlarımızı qoruyub saxlamışıq."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Yurdumuza BAHAR gəlir. Ötri ilə adamı bihüs edən, gözəlliyi ilə aşıqə çevirən, möcüzələri ilə heyranə gətirən BAHAR!

Yurdumuza BAHAR gəlir. İluq nəfəs ilə dağların qarını, dərələrin buzunu selə döndərən BAHAR!

Gəlişi təbiətə yeni ab-hava gətirən, yatmış torpağı qış yuxusundan oyadan BAHAR. Topa-topa buludların bir göz qırpımında yağışa dönlüb çöllərə çilənməsi, mavi səmanın ənginliklərində örpəyə bən-zəyon lələkvari pənbə buludların naz ilə

yoxa çıxması, təbiətin hər saatda bir donu girməsi adamın ruhunu yerindən oynadır. Günəş üzümüzə gülümsədikcə ürəklərimiz müqəddəs arzular, saf və təmiz istəklər, işıqlı, nurlu diləklərlə dolur.

Gün-güzəranımız hər zaman bu ulu, ecazkar bayramın qədəmlərinin uğuruna güvənib. Buna görə, onun gəlişini elliklə toy-büsat kimi qeyd edir, pişvazına Baharın rəmzi səməni, şən mahnılar, şux rəqslərlə çıxırıq. Gör nə vaxtdır pişvazına hazırlaşırıq. Fevralın 26-dan başlayan çərşənbə

aşaqlarında SUDAN içərək, ODDAN keçərək, YELDƏ sərinlənərək, nəhayət, martın 19-da TORPAĞA baş əyəcəyik.

Qışın şaxtasından-soyuğundan zinhara gələn əkin-biçin adamları tarlalara tələsirlər. Bilirlər ki, baharın nəfəsi dayəndən sonra torpağın sinəsində açdıqları şırımlardan çox keçməz ki, ruzi-bərəkət gəl-gəl deyəcəkdir.

Hələ sular... Novruzun dogma yurdumuza gəlişi, Baharın öz taxt-tacına çıxması dənizlərdə xüsusilə möhtəşəm olur. Birçə ay öncə bomboz bozaran, zəhmi adamın bağrını yaran, yerə-göyə meydan oxuyan dənizlərin hirs-i-hikkəsi Baharın nəfəsi ilə yumşalıb.

(Davamı 2-ci səhifədə)

“Peşəkar karyera inkişafı və imkanları”

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında tələbələr üçün ASCO sədrinin müşaviri, uzun illər dənizdə çalışan, tanınmış kapitan Titos Giannakakisin iştirakı ilə “Peşəkar karyera inkişafı və imkanları” mövzusunda həsr olunmuş seminar keçirilib.

50-dək tələbənin iştirak etdiyi seminarlarda karyera inkişafı və imkanları sahəsində dünyanın qabaqcıl dənizçilik şirkətləri və ali təhsil müəssisələrindəki

mövcud təcrübə barədə geniş məlumat verilib.

Titos Giannakakis bildirib ki, istər milli, istərsə də beynəlxalq gəmiçilik şirkətlərində peşəkar dənizçilərə hər zaman ehtiyac duyulur. Bu səbəbdən ASCO-da da dənizçi mütəxəssislərin hazırlanmasına xüsusi diqqət yetirilir.

Seminarlarda qeyd olunub ki, artıq Dəniz Akademiyasında “Dəniz nəvinqasiyası mühəndisliyi” ixtisası ingilis dilində tədris edilir. Tələbələr bey-

nəlxalq standartlara uyğun inkişafının təmini və peşəkarlığının artırılması məqsədi ilə onların xarici sülarda üzən gəmilərdə təcrübə keçmələrinə imkan yaradılır. Bundan başqa, ASCO və “Columbia Shipmanagement Ltd” arasındakı əməkdaşlığa əsasən seçilmiş mütəxəssislərin hazırlanmasına xüsusi diqqət yetirilir.

Seminar interaktiv formada aparılıb, tələbələr fikirləri dinlənilib, sualları cavablandırılıb.

Azərbaycanla Polşa arasında nəqliyyat və logistika üzrə işçi qrupun ilk iclası keçirilib

Varsavada Azərbaycan Respublikası ilə Polşa Respublikası arasında nəqliyyat və logistika üzrə işçi qrupun ilk iclası keçirilib.

Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyindən (NRYTN) bildirilib ki, iclasa Azərbaycan tərəfindən nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini Elmir Vəlizadə, Polşa tərəfindən isə infrastruktur nazirinin müavini Andrey Bittel rəhbərlik edib.

Iclas çərçivəsində avtomobil, dəmir yolu, dəniz nəqliyyatı, tranzit daşımalar və poçt xidmətləri sahəsində əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib, Şərqi Qərbi və Cənub-Qərbi nəqliyyat dəhlizləri çərçivəsində yük daşımaları zamanı iki ölkənin tranzit imkanlarından tam

istifadə edilməsi və Trans-Xəzər beynəlxalq nəqliyyat marşrutu ilə daşımaların təşviq olunması istiqamətində birgə tədbirlərin davam etdirilməsinin vacib-

liyi vurğulanıb. Görüşdə müzakirə olunan məsələlərin nəticələrinə dair iclasın Protokolu imzalanıb.

Qəzvin-Rəşt dəmir yolunun fəaliyyətə başlaması təkcə Şimal-Cənub deyil, eyni zamanda, “Cənub-Qərb” Nəqliyyat Dəhlizinin inkişafı istiqamətində atılmış çox mühüm addımdır

Martın 6-da İranda Qəzvin-Rəşt dəmir yolu xəttinin açılış mərasimi keçirilib.

Tədbirdə İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani, Azərbaycanın İqtisadiyyat naziri, Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikası arasında iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə Dövlət Komissiyasının həmsədri Şahin Mustafayev, nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə, “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC-nin sədri Cavid Qurbanov, İranın yollar və şəhərsalma naziri Məhəmməd İslami, Gilan valisi Mustafa Salari iştirak ediblər.

Qəzvin-Rəşt dəmir yolunun uzunluğu 164 kilometrdir. Dəmir yolu xətti üzrə körpülər, tunellər və digər qurğular inşa olunub.

Açılış mərasimində çıxış edən İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin inkişaf etdirilməsinin hər iki ölkənin dövlət başçıları arasında daim diqqətə layiq olduğunu vurğulayıb və dəhlizin tərkib hissəsi olan Qəzvin-Rəşt dəmir yolunun önəmini qeyd edib. İran Prezidenti bildirib ki, Qəzvin-Rəşt dəmir yolu yalnız İranın və Azərbaycanın deyil, eyni zamanda, Rusiya və Şimali Avropa ölkələrinin də dəmir yolları sistemlərini birləşdirəcək.

İqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev qarşılıqlı hörmət, dostluq prinsiplərinə və İslam irsinə əsaslanan Azərbaycan-İran əlaqələrinin son illər sürətlə inkişaf edərək strateji tərəfdaşlığa yüksəldiyini bildirib. Vurğulayıb ki, Azərbaycan və İran prezidentlərinin tapşırıqları ilə ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın yeni hədəfləri müəyyənləşdirilib və bu istiqamətdə müvafiq işlər görülməklə bir çox nailiyyətlər əldə olunub.

Qarşıya qoyulmuş hədəflərdən biri də iki ölkə arasında nəqliyyat-tranzit sahəsindəki əməkdaşlığı daha da genişləndirmək, böyük əhəmiyyətə malik “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi layihəsinin həyata keçirilməsini təmin etməkdir. Son illər bu istiqamətdə önəmli işlər görülmüşdür: “Bələ ki, hüquqi bazanın formalaşdırılması məqsədilə 2016-cı ildə Azərbaycan və İran dəmir yollarının əlaqələndirilməsi haqqında Hökumətlərarası Çərçivə Sazişi, “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin reallaşdırılması sahəsində əməkdaşlıq haqqında Hökumətlərarası Niyət Protokolu imzalanıb”.

Nazir qeyd edib ki, Azərbaycan bu layihə üzrə öz ərazisində müvafiq infrastrukturun yaradılması işini uğurla tamamlayıb, eyni zamanda, İran ərazisində bu istiqamətdə görülən işlər öz

dəstəyini verir. Astara-Astara dəmir yolunun tikintisi, Astaraçay çayı üzərində dəmir yolu körpüsünün inşası, Astarada (İran) tikintisi davam edən yuxarı terminalı və məhsul anbarları “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi layihəsi çərçivəsində həyata keçirilən işlərin mühüm tərkib hissələridir.

“Bu gün açılış həyata keçirilən Qəzvin-Rəşt dəmir yolunun tikintisi də bu sahədə görülən uğurlu işlərin nəticələrindəndir. Qəzvin-Rəşt dəmir yolunun fəaliyyətə başlaması təkcə Şimal-Cənub deyil, eyni zamanda, “Cənub-Qərb” Nəqliyyat Dəhlizinin inkişafı istiqamətində atılmış çox mühüm addımdır. Bütün bunlar nəqliyyat-yükünün həcminin artırılmasını təmin etməklə Azərbaycan Respublikasının və İran İslam Respublikasının nəqliyyat-tranzit və ticarət-iqtisadi potensialının gücləndirilməsinə böyük töhfə verəcək”, - deyir Ş.Mustafayev əlavə edib.

İranın yollar və şəhərsalma naziri Məhəmməd İslami və Gilan valisi Mustafa Salari “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin inkişafında önəmli rol oynayan Qəzvin-Rəşt dəmir yolunun açılışının iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişafında, yükdaşımalar sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsində mühüm əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Çabaha-Zahidan dəmir yolu tikilib istifadəyə verildikdən sonra Hindistandan İranın Çabaha limanına daxil olan yüklər Azərbaycan ərazisində Rusiya və Avropaya göndəriləcək.

Bu barədə AZƏRTAC-a müsahibəsində Çabaha limanının işlədilməsi üçün yaradılan İran-Hindistan birgə şirkətinin həmsədri Əlirza Cabani deyib.

Onun sözlərinə görə, İranın Hind Okeanı sahilindəki Çabaha limanı təkcə Hindistandan Əfqanıstana daşınan yükləri yönəltməyəcək. ABŞ-in bu limanı sanksiyalardan azad etməsi daxil olan yüklərin “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi ilə Avropa istiqamə-

Çabaha limanına daxil olan yüklər “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi ilə də daşınacaq

tinə də yönəldilməsinə şərait yaradacaq: “Artıq Hindistan və Cənub Şərqi Asiya

ölkələrində fəaliyyət göstərən şirkətlərdən yüklərin Avropaya daşınması üçün sifarişlər daxil olub. Lakin Çabaha şəhəri ilə Zahidan şəhərləri arasında dəmir yolu xəttinin tikintisi davam edir. Tikinti işləri başa çatdıqdan sonra həmin şirkətlərin yükləri limandan “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinə yönəldiləcək. Liman bunun üçün bütün imkanlara malikdir. Hindistanın təqdim etdiyi kreditlər limanın yenidən qurulmasına yönəldilib və yüksəlmə qabiliyyəti artıb”.

Ekoloqlar bütün ölkələrin hökumətlərini çirklənməyə qarşı mübarizənin təsirli milli strategiyalarını yaratmağa çağırırlar

2030-cu ilə qədər dünya okeanında plastik tullantıların ümumi miqdarı 40 faizdən çox, dünya okeanını çirkləndirən zibillərin miqdarı isə iki qat arta bilər.

Bu məlumatlar Dünya Vəşhi Təbiiyyət Fondu (WWF) illik məruzəsində əks olunub.

WWF ekoloqlarının məlumatına görə, son 18 ildə kimya sənayesi tullantılarının həcmi plastik erasının əvvəlindəki ilə müqayisədə təqribən iki dəfə artıb, havanın və okeanların çirklənmə səviyyəsi isə həndəsi silsilə üzrə artmaqdadır. Bu vəziyyətin dünyada ekologiya sistemi üçün doğuracağı nəticələri qabaqcadan söyləmək mümkün deyil.

Sonadda deyilir: “Hazırda plastik materialdan hazırlanan məmulatların həcmi ildə hər adama 53 kiloqram civarındadır. Bu məmulatlar nəzarətsiz istehsal edilir, real tələbat nəzərə alınmır, bu da çirklənmənin miqyasını tənzimləməyə və onun artmasını dayandırmaya imkan vermir”.

Ekoloqlar bütün ölkələrin hökumətlərinə müraciət edərək onları çirklənməyə qarşı mübarizənin təsirli milli strategiyalarını yaratmağa, plastik məmulatların istehsalını və onların istifadəsini azaltmağa məcbur edəcək qlobal sazişdə iştirak etməyə, habelə tullantıların təhlükəsiz emalı üzrə zəruri tədbirlər görməyə çağırırlar.

Plastik məhsulların istifadəsinin azaldılması üzrə Azərbaycan da müvafiq iş aparılır, “Azərbaycan Respublikasında plastik qablaşdırma tullantılarının ətraf mühitə mənfi təsirinə azaldılmasına dair 2019-2020-ci illər üçün Tədbirlər Planı” təsdiq edilib. Ekspertlərin hesablamalarına görə, ölkədə hər il orta hesabla adambaşına 24 kiloqram plastik tullantı yaranır.

ABC telekanalı WWF-nin Avstraliyadakı Okeanoqrafiya Departamentinin rəhbəri Riçard Lekin bu sözləri sitat götürür: “Bu gün bizim istehlak etdiyimiz plastik kütələrin təqribən 40 faizi qab-qacaq, qida konteynerləri, qablaşdırma va-

sitələri və butulka kimi bircəmiş istifadə mallarıdır. Bu əşyalar bizim məişətimizdən yox edilməlidir. Bundan əlavə, dövlətlər istehsalçı qablaşdırma tullantılarının ətraf mühitə mənfi təsirinə azaldılmasına dair 2019-2020-ci illər üçün Tədbirlər Planı” təsdiq edilib.

WWF xətti üzrə aparılmış tədqiqat göstərir ki, hər il 100 milyon ton plastik məhsullar zibillə çevrilərək torpağı, çayları və okeanları çirkləndirir. Plastik tullantıların nəzarətsiz yandırılması məhsulları xərçəng xəstəliyinə tutulma hallarının artmasına səbəb olur və 270 heyvan növünün mövcudluğunu təhlükə altına alır.

“Çabaha limanı “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinə nəfəs verəcək”

İranın Çabaha limanında təqdimat keçirilib və təqdimatda limanın yükəmə qabiliyyətinin artırılması üçün yeni quraşdırılmış avadanlıqlar istifadəyə verilib.

Təqdimatda iştirak edən İranın yollar və şəhərsalma naziri Məhəmməd İslami bu limanın “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinə nəfəs verəcəyini deyib. Bildirib ki, Asiya ilə Avropanı nəqliyyat baxımından birləşdirəcək bu liman tranzit yüklərin daşınması üçün də əhəmiyyətli rol malikdir.

Xatırladaq ki, ötən ilin dekabrında İranın Hind Okeanına çıxışı olan Əmman dənizi sahilindəki Çabaha limanının yeni terminalının açılışında iştirak edən Hindistanın Baş naziri Narendra Modi bildirib ki, onun ölkəsi “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin tezliklə formalaşmasında maraqlıdır. Həmin səfər zamanı İran ilə Hindistan arasında kredit müqaviləsi imzalanıb. Müqaviləyə əsasən, Hindistan Çabaha limanının inkişafı üçün İrana 500 milyon dollar kredit ayıracağı öhdəsinə götürüb. Bu limanın Hindistan üçün əhəmiyyəti böyükdür.

“Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizində aparıcı rol malik olan Çabaha limanı Hindistanın Mumbai limanından gələn yüklərin Azərbaycan üzərindən Rusiya və Avropa istiqamətinə daşınmasını təmin edəcək.

Təqdimatda iştirak edən Hindistanın gömrük idarəsinin komissarı Sandip Kumar deyib ki, Hindistanda fəaliyyət göstərən böyük tekstil və dərman preparatları istehsal edən şirkətlər idarəyə müraciət edərək öz məhsullarını məhz İran və Azərbaycan üzərindən Rusiya və Avropaya ixrac etmək istəyirlər.

S.Kumarın sözlərinə görə, həmin şirkətlərin istəkləri əsasında dayanan amil ondan ibarətdir ki, əvvəlki marşrutla

ixrac olunan mallar Avropa və Rusiya bazarlarına 35 günə çatdırılır. Lakin malların daşınması İran və Azərbaycan üzərindən həyata keçirildikdə isə bu müddət 17 gün təşkil edir. Bu isə nəqliyyat xərclərinin azalması deməkdir.

Göründüyü kimi Hindistanın “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinə maraq göstərməsi və İrana 500 milyon dollarlıq kredit ayırması təsadüfi xarakter daşımır. Aydın olur ki, Mumbai limanından çıxan gəmilər yükləri dünyanın yarisini dolandıraraq Süveyş kanalı vasitəsilə deyil, İran və Azərbaycan vasitəsilə Rusiya və Avropaya daşıyaçaqlar. Hindistan öz idxal əməliyyatlarını da bu marşrutun əks istiqaməti ilə həyata keçirə bilər.

Artıq Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) dəmir yolu istifadəyə verilib. Martın 9-da isə İranda Qəzvin-Rəşt dəmir yolu da istismara buraxılıb. Rəşt-Astara dəmir yolunun inşası isə 2 il ərzində yekunlaşacaq. Azərbaycan bu yolun inşası üçün İrana 500 milyon dollar güzəştli kredit də verib. Beləliklə yaxın gələcəkdə Qəzvin-Rəşt-Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) dəmir yolu tam hazır vəziyyətə gətiriləcək.

Qeyd etmək lazımdır ki, Hindistan ilə yanaşı, Sinqapur və Malayziyada “Şimal-Cənub” Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinə maraq göstərirlər. Bu ölkələrin böyüyən iqtisadiyyatı və Avropa dövlətləri ilə ticarət əlaqələrinin genişlənməsi nəqliyyat probleminin həllini tələb edir. Yuxarıda deyilənlərdən belə nəticə çıxarmaq olar ki, İranın Çabaha və Bəndər-Abass limanları təkcə Hindistandan deyil, eləcə də Cənub-Şərqi Asiyanın digər ölkələrindən də yük gəmilərinin qəbul edəcəklər. Bu yüklər isə Qəzvin-Rəşt-Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) dəmir yolu vasitəsilə dünya bazarlarına çatdırılacaq. Bütün bu proseslərdə əhəmiyyətli rol oynayan Azərbaycan tranzit gəmilərlə yanaşı, iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunu da inkişaf etdirəcək.

Rabil Katanov

